

Zomer 2011 nr. 220

IVN

ENSCHEDÉ

VERENIGING voor NATUUR- en MILIEU-EDUCATIE

GIDSENGIDS

A G E N D A

Wanneer	Start	Activiteit	Waar / info
september		Groene maand	www.GroeneMaand.nl
3 sept.	09 – 09.15 u	Uitdag voor leden Zie elders deze GG	Parkpl. Lijsterstraat t. – 4780392/ -4336990
25 sept.	13.00 u	Heemtuinmiddag	Ledeboerpark t. -4780392
29 sept.	14.00 u	Voorlopen Lonnekerberg	t. - 4336990
1 oktober	09.30 u	Distriktsdag Overijssel zie elders deze GG	De Lutte, t. - 4780392
2 oktober	14.00 u	Wandeling Lonnekerberg	Witte hek L.O. aan de Bergweg, t. -4336990
29 oktober		Nacht van de Nacht	www.nachtvandenacht.nl
19 sept.	14.00 u	Wandeling 't Holthuis, Het Haagse Bos, De Weele ? Wat wilt u, laat het weten !	t. 4336990 of 4780392

Voor meer informatie kijk ook eens op de website.

Nogmaals de vraag om **uw e-mailadres** of een wijziging daarvan door te geven aan het secretariaat.

Uitstapje voor leden op zaterdag 3 september

We waren het bijna vergeten, maar het gaat door. Als u zich tenminste in grote getale aanmeldt.

PROGRAMMA.

's Morgens maken we een wandeling in het gebied van De Doorbraak in de buurtschap Ypelo.

Rond het middaguur een lunch of picknick en daarna bezoeken we een activiteit in overleg met de IVN afdeling Almelo, bijv. een kruidentuin of jeugdactiviteit.

Sinds enige tijd hebben we een nieuw lid dat werkzaam is bij Waterschap Regge en Dinkel. Hieronder vertelt zij kort wat het project De Doorbraak inhoudt.

“De Doorbraak is gemaakt om Almelo te beschermen tegen wateroverlast. Er moest meer water afgevoerd kunnen worden in zeer hoogwatersituaties. Daarnaast wilde men de stedelijke en de landelijke waterstromen scheiden om zo het landelijke water minder te belasten. De Doorbraak maakt ook deel uit van de EHS , dus er zijn ook natuurdoelstellingen voor migratie van bijvoorbeeld de Winde. Het ontwerp is zo uitgevoerd, dat natuurontwikkeling kan plaatsvinden in het brede winterbed. Het eerst ingerichte deel, ter hoogte van het natuurgebied " Mokkelergoor" ontwikkelt zich spectaculair met zeldzame pioniersoorten als Draadgentiaan en Waterpunge. Als de gehele inrichting klaar is, zal er meer water via deze tak naar de Regge stromen.”
We worden om 10.00 u verwacht bij de school in de buurtschap Ypelo.

Het is mogelijk dat we een kleine bijdrage in de kosten vragen.

U moet zich uiterlijk **vóór dinsdag 30 augustus aanmelden** bij Hanneke, t. 4780392 of bij Mieke, t. 4336990

Aan alle leden van IVN Distrikt Overijssel

Wij nodigen jullie allen van harte uit voor de **Districtsledendag op 1 oktober 2011** in café-restaurant het Paviljoen in het Lutterzand.

PROGRAMMA

9:30 tot 10:00 uur	Inloop met koffie
10:00 tot 11:00 uur	Inleiding over het Lutterzand door Erik Mulder, conservator van museum Natura Docet
11:15 tot 12:15 uur	Excursie naar aanleiding van de inleiding van Erik Mulder
12:30 tot 13:30 uur	Lunch tijdens de vergadering voor wie de Districts Leden Vergadering bij moet wonen. Lunch voor de anderen
13:45 tot 15:30uur	Fietstocht of wandeling naar keuze

15:30 tot 17:00uur Afsluitend drankje

Je kunt je hiervoor **aanmelden voor 1 augustus 2011** bij Toon Brummelhuis tel. 06 22 53 52 59, mail: toon.brummelhuis@home.nl
Vermeld bij je aanmelding of je een fiets wilt huren voor de fietstocht. Misschien kun je er zelf één mee brengen of wil je liever wandelen.
Als je de Districts Leden Vergadering bij wilt wonen, vermeld dit dan ook.
We vragen een **eigen bijdrage aan de deelnemers van € 10**.
Dit kan contant betaald worden bij aankomst in het Paviljoen.

Met vriendelijke groeten,

Het organiserend team van de afdelingen van Regio Zuid-Oost:

Marian Verveld, afd Losser
Frans Tiessen, afd Losser
Hanneke van Dorp, afd Enschede
Toon Brummelhuis, afd Oldenzaal

Ik neem aan dat onze leden Paviljoen 't Lutterzand weten te vinden.
We zouden kunnen carpolen, neem hierover contact op met een van de bestuursleden.

Vogelexcursie 14 mei

Omstreeks acht uur stonden we met een groep IVN-ers bij de parkeerplaats bij de Braamburg (Buurserbeek) te wachten op Peter van den Akker, een vogelkenner die ons ging rondleiden door het Witteveen . Een cadeautje van zijn vogelwerkgroep aan het IVN vanwege het vijftigjarige jubileum.
Aanvankelijk begreep ik niet waarom we zo vroeg op pad gingen. Dan zijn de vogels het actiefste, werd me verteld.

'De vogel is gevlogen' grapte iemand want Peter kwam niet opdagen. Na wat heen en weer gebel met mobieltjes bleek dat hij op een andere plek stond. We zijn daarheen gegaan en de wandeling ging van start. Gewapend met een grote kijker liep Peter voorop, gevolgd door de mensen met hun verrekijkers. We hadden een heerlijk zonnetje en de vogels lieten kwetterend van zich horen. 'Je ziet ze meestal niet, maar je hoort ze wel,'vertelde hij. Het is moeilijk om uit een koor van geluiden een bepaald vogeltje te onderscheiden. Deze ochtend was het anders want Peter maakte ons telkens opmerkzaam. 'Luister naar de roep van de tuinfluiter. Daar links zit een zwartkop, die heeft hogere uithalen op het einde van zijn lied. Dat is duidelijk een Tjiftjaf! Kan je het niet

voorzingen, dacht ik. Hoe weet ik nou waarop ik moet letten. Zoveel gekwetter. We liepen verder en even later mochten ze door zijn kijker turen. Dat vond ik ook leuk want ik zag een blauwborst. Voor de meeste mensen was het een belevenis om dit zeldzame vogeltje te bewonderen. Iedereen stond stil, turend door de verrekijkers en met gespitste oren. Telkens werden we door onze begeleider verrast met de vogels die hij in het vizier kreeg. Deze ochtend zag ik allerlei vogels: een roodborsttapuit, een boompieper een holenduif en een vink. Waarschijnlijk hebben de IVN-ers van de groep nog veel meer waargenomen. Voor Peter zelf was er ook even een bijzonder moment want hij zag een wespandief in de lucht vlinderen, de vleugels in een typische baltshouding. Voor iedereen was dit prachtig om te zien. Hoog in de bomen zagen we steeds weer een ander vogeltje zingen. We hebben genoten van deze wandeling door het Witteveen, dit mooie natuurgebied waar vele vogels te ontdekken zijn.

‘Hoe kan je nou oefenen in vogelgeluiden?’ , vroeg ik aan Hanneke. ‘Begin met een roodborstje in de tuin,’ zei ze. Een goed plan, wat mij betreft. Geïnspireerd door deze leuke vogelexcursie zit ik elke ochtend te luisteren. Een roodborstje heb ik nog niet gehoord maar een koolmeesje kan ik al wel op afstand herkennen. Het lijkt me leuk om een volgende keer nog eens met een vogelexcursie mee te lopen want dit is zeker de moeite waard.

Ingrid Hoeksma

Cursus Wilde Planten herkennen

Mieke vroeg mij of ik een stukje wilde schrijven over de cursus Wilde Planten die ik heb gevolgd.

Tja, na enige aarzeling doe ik dat natuurlijk graag.

De cursus Wilde Planten, bestaand uit 6 wekelijkse bijeenkomsten en 2 excursies, zou geschikt zijn voor zowel de gevorderden van vorig jaar als voor beginnende plantenliefhebbers, zoals ik.

Donderdagavond 14 april ging ik gewapend met pen en papier vol verwachting naar het NIVON gebouw aan de Dotterbloemstraat. Daar kreeg ik een uitgebreide map met cursusmateriaal en zag al gauw dat een Geïllustreerde Flora van Nederland en een eigen loep handig zijn om plantjes te determineren. Gelukkig had Hanneke voor alle cursisten een Geïllustreerde Flora van eenzelfde druk te leen, zodat we ook “klassikaal” konden determineren.

Elke avond bestond uit een PowerPoint presentatie en een practicum. Interessante onderwerpen die Helprich aan de orde stelde waren o.a. standplaatsfactoren, plantengeografie en ecologie. Naast uitleg over bos- en stroomdalflora, voortplanting enz. stelde Hanneke elke avond een andere plantenfamilie voor.

Daarna werden de plantjes die Hanneke met zorg had uitgezocht gezamenlijk of in een klein groepje gedetermineerd. Gelukkig waren er een aantal docenten aanwezig die ons konden helpen als we door de bomen het bos niet meer zagen ... Heel boeiend vond ik ook de uitleg van Wim Lengton over symbiose en de soms zo wrede wereld van insecten en planten.

Ik heb alle avonden met plezier gevolgd. Bovendien heb ik geleerd dat een plantje uit veel meer bestaat dan alleen een stengel, bloem en blad. En ook dat de berm niet uit onkruid bestaat, maar uit prachtige wilde plantjes. En ook dat er binnen een plantenfamilie plantjes zijn die net even iets van elkaar kunnen verschillen. En ook dat elk plantje, elke groeiwijze, wel een bepaalde bedoeling heeft in de natuur. En ook, dat het best spannend is om uit te zoeken welk plantje je nou precies in handen hebt.

Er is werkelijk een – prachtige - wereld voor me opengegaan ...

Tineke Eitink-Doornhein

P.S.: Tineke Eitink is sinds een aantal maanden lid van onze afdeling

Heemtuinmiddag

De heemtuinmiddag op 22 mei in het Ledebouerpark had als thema "waterbeestjes". Het weer viel mee, al waren er wel donkere lichten en een enkele donderklap.

Wij als IVN-ers stonden met een tafel en vier aquaria voor de waterbeestjes bij het scheprad langs de Roombeek. Deze waterbeestjes werden door jong en oud aandachtig bekeken. Kinderen konden ook zelf met een schepnetje beestjes vangen om ze daarna in een potje met vergrootglas beter te bekijken. Zo werden er salamanders en stekelbaarsjes met een heuse rode buik gevangen: via een opzoekkaart kon men onbekende beestjes op naam brengen.

Er was poppenkast met Jan Klaassen en Katrijn en een levensgrote heks. Verder was zorgboerderij De Viermarken er met koffie en heerlijke appeltaart en allerlei andere producten. Een mevrouw uit Hoogeveen verkocht lekkere jam, chutney, allerlei kruiden, biologische groenten en bloemen. En natuurlijk was Mieke er met onze eigen IVN stand.

Een en ander werd opgevrolijkt met accordeonmuziek door Leen ten gehore gebracht!

De middag werd goed bezocht, de kinderen waren heel druk met de waterbeestjes en de poppenkast was ook populair. Hebben de kinderen het naar hun zin dan zijn de ouders òók tevreden!

Het weer bleef droog .

Tot ziens bij de volgende heemtuindag op 25 september!!

Jeanette Eisma

NATUUR IN EIGEN TUIN

Een aantal keren heb ik (Mieke) aangegeven dat het leuk zou zijn bijzondere belevenissen in eigen tuin of tijdens wandelingen in de natuur uit te wisselen . Hieronder een eerste aanzet daartoe van Hanneke. Wie volgt ?

Deze foto heb ik gemaakt in mijn tuin op 11 mei 2011. Ik ging naar buiten om het gras te maaien en trof dit vogeltje aan vlak bij de achterdeur. De eerste reactie is dan een fototoestel te halen. De tweede was een vogelgids om zeker te zijn dat dit een goudvink vrouwtje was. Als je zo dicht bij een foto kunt maken is het wel duidelijk dat er iets mis is. De hangende vleugels en het halfgeopende snaveltje maakten ook geen fitte indruk, maar wat kun je doen voor een versuft vogeltje? Ik ben gaan kijken waar de poes was. Die lag rustig achter in de tuin te slapen. Het leek mij beter geen slapende poezen wakker te maken en toch maar gewoon het gras te gaan maaien en nu en dan nog eens naar de goudvink te gaan kijken. Na een tijdje kwam er wat meer beweging in. Toen ik weer eens ging kijken deed ze al een vluchtpoging en ging tussen de poten van ons tuinbankje op een stijl zitten. Het snaveltje had ze dicht. Ondertussen hoorde ik zo nu en dan een goudvink roepen in de buurtuinen, maar ik kreeg hem niet te zien. Toen ik klaar was met grasmaaien en me af

liep te vragen of ik zo naar binnen durfde te gaan of dat ik de poes maar beter mee zou nemen zag ik ineens over de heg de goudvinkman in een boom in de buurttuin. Hij riep! Het vrouwtje vloog naar hem toe. Even bleven ze samen in de boom op en neer hippen, maar voor ik mijn foto toestel weer kon pakken vlogen ze weg.

Ik hoop dat het vrouwtje zover bij gekomen was dat ze het onder leiding van haar mannetje weer redden kon. Misschien was ze tegen onze glazen tuindeuren gevlogen.

In de zomer zie ik deze prachtige vogels zelden. 's Winters zijn ze geregeld te gast in onze tuin.

Hanneke

Wandeling Haaksbergerveen 12 juli

Omdat deze Gidsengids te laat bij u in de bus valt, heeft de aankondiging van deze wandeling alleen op onze website gestaan.

Zes wandelaars vertrokken onder leiding van Rudi en Hanneke vanaf de parkeerplaats aan de Wennewickweg voor een wandeling van 2,5 uur door het prachtige Haaksbergerveen. Volgend jaar moeten we deze wandeling beslist weer opnemen in de agenda.

IVN WoesteLand Zomerkampen voor en door Jongeren

De zomer van WoesteLand staat weer voor de deur! WoesteLand bestaat dit jaar al 50 jaar en heeft al die jaren vele jongeren een schitterende zomerweek bezorgd. Op mooie natuurlocaties, met leeftijdsgenoten, goed georganiseerd en meestal met een groen of actueel maatschappelijk thema. Ook dit jaar wordt door WoesteLand weer een aantal mooie zomerkampen georganiseerd.

Deze zomer!

In de periode juli en augustus verzamelt WoesteLand zich weer om natuur en landschap in te trekken, in Nederland maar ook over de grens. Elk zomerkamp heeft een speciaal thema. Zo is er een week over klimatologische aardappels en olie... Een week over tijdsbeleving en bioritme. En eentje helemaal over Bomen. De kampen vinden plaats in gebieden die normaal nauwelijks toegankelijk zijn. Het prachtige duinreservaat Het Zwanenwater in Noord-Holland, het Nationaal Park Drentse Aa, en dit jaar ook in het Woeste Ierland en op de toppen van de Belgische Ardennen. Er zijn zomerkampen voor verschillende leeftijdsgroepen: voor 12 t/m 15, 16 t/m 25 en 18 t/m 30 jaar. Deelnamekosten zijn zeer betaalbaar.

WoesteLand

WoesteLand is de jongerenafdeling van het IVN. WoesteLand bestaat geheel uit jonge enthousiaste vrijwilligers die met haar activiteiten jongeren op een leuke en boeiende

manier wil betrekken bij natuur en milieu. In ontspannen stemming, relaxed en met leeftijdsgenoten de handen uit de mouwen stekend op prachtige en bijzondere locaties in natuurgebieden. Eén van de bezigheden is het helpen met natuurbeheerwerk: een deel van de dag wordt gewerkt middenin een bijzondere omgeving. Er wordt overnacht in tenten of eenvoudige accommodatie. 's Avonds bij een kampvuur de sterren bewonderen. Zo word je je pas echt bewust van de schoonheid van een gebied. Vaak hooien we zeldzame kruidige grasvelden, zagen we dennetjes op paarse heidevelden of helpen we om een beek weer schoon te krijgen. Wat het ook is, het is altijd erg leuk om samen te doen!

Nieuwsgierig?

Nieuwsgierig geworden? Kijk op onze website (www.woesteland.nl) en ga gewoon een keertje mee! Ken je anderen die deze activiteiten en WoesteLand misschien leuk vinden? Maak hen dan enthousiast en geef deze info aan hen door. Heb je nog vragen, stuur een mail naar info@woesteland.nl.
Tot ziens!

Woeste ZomerGroeten, IVN WoesteLand!

Nacht van de Nacht 29 oktober

Natuur en Milieu Overijssel stuurde ons hierover het volgende bericht (De Nacht van de Nacht wordt inmiddels voor de 7^e keer georganiseerd!):

Sommige groepen doen al vanaf het eerste jaar mee(!) en zijn op zoek naar nieuwe ideeën/activiteiten, vandaar dat ik enkele bijlagen met suggesties voor activiteiten heb toegevoegd:

Suggesties activiteiten:

- Tips&trucs organisatoren activiteiten NvdN (ontvangen van mijn collega uit Drenthe)
- Handleiding Nachtwachter

Er is ook een Informatiemap Nacht van de Nacht (2005) met omschrijving van diverse activiteiten. Mocht je daar behoefte aan hebben, laat het mij dan weten (het is nml. een vrij groot bestand) dan mail ik het.

Verder wil ik jullie nogmaals wijzen op het aanbod van Johan van de Wielen (natuur en landschapsfotograaf www.schoffie.eu) die je kunt benaderen voor een workshop nachtfotografie. Als je belangstelling hebt, neem dan contact met hem op, hij zal dan kijken of hij iemand in de buurt weet die een workshop nachtfotografie kan verzorgen.

Inventarisatie lichthinderlijke plekken:

Tijdens de Nacht staat de beleving van de schoonheid van de Nacht centraal. Met de activiteiten voor jong en oud proberen we ze in aanraking te brengen met het belang van duisternis voor mens en dier. Daarnaast gaat er dit jaar vooraf aan de periode van de Nacht van de Nacht een landelijke inventarisatie

van lichthinderlijke plekken plaatsvinden. Wij willen mensen betrekken bij, en bewust maken van de lichtvervuiling in Nederland. Er komt een digitale kaart op de site www.nachtvandenacht.nl te staan waarop mensen lichthinderlijke plekken in hun directe omgeving kunnen melden. Het is de bedoeling dat we samen met de gemeenten gaan kijken of de meest lichthinderlijke plekken ook aangepakt kunnen worden. Meer info volgt terzijner tijd.

Wij hebben de gemeente een brief geschreven over de Nacht met het verzoek deze te steunen (zie bijlage).

Loet van der Heijden, Duurzaamheid en energie, Natuur en Milieu Overijssel

P.S.: de bijlagen zijn te verkrijgen via het secretariaat.

Of we dit jaar weer samen met L.O. een activiteit voorbereiden is op dit moment nog niet bekend. Heb je een "leuke" activiteit op het oog en tijd om mee te helpen bij de voorbereiding laat het ons (bestuur) weten.

Redactie GG en Kraam

Willen we een gezonde afdeling blijven, dan moeten we proberen de taken zoveel mogelijk te verdelen.

De redactie van de Gidsengids, het zorgen dat onze kraam er nog een beetje interessant uitziet, het zijn taken die ik al een aantal jaren zo ongeveer in mijn eentje doe. Wel met de andere bestuursleden als klankbord.

Die situatie is eigenlijk niet langer verantwoord.

Daarbij komt dat de copij voor de GG voor een groot deel door de andere bestuursleden wordt aangeleverd.

Ik wil best nog een tijdje meewerken in de redactie, maar niet meer eindverantwoordelijk zijn.

Dan onze kraam: het zou prettig zijn om met een groepje van 2 á 3 mensen te kunnen overleggen welke materialen (PR- en andere) we inkopen.

Is een van beide activiteiten iets voor jou, neem dan a.u.b. contact met me op.

Mieke Vlierhaar

De Groene Maand 2011 (september).

Thema is Jeugd en Natuurbeleving. Dit is vastgesteld door de Landelijke Raad. Om meer ruimte aan de creativiteit van de afdelingen te geven is er ook een motto: Uur Puur Natuur.

Juist het gelijktijdig en gezamenlijk uitvoering geven aan activiteiten in deze maand maakt dat er meer PR mogelijk is en dus een extra kans om het IVN bij een breed publiek bekend te maken.

Wij hebben op dit moment nog geen activiteit bedacht, maar in combinatie met de heemtuinmiddag zou dat alsnog kunnen.

Colofon

Vereniging voor Natuur- en Milieu-educatie, afdeling Enschede.

De **Gidsengids** verschijnt
4 keer per jaar.

Redactie-adres: tijdelijk copij
zenden naar het secretariaat

Redactiemedewerkers:
Vacant

Lidmaatschap IVN

De contributie bedraagt voor:
IVN-leden € 15,00 per jaar
huisgenootleden € 3,50 per jaar.
De minimale bijdrage voor
donateurs is € 12,00.
Opzeggen: schriftelijk vóór 15
december

Giro: 8 3 8 8 8 3
t.n.v. IVN Enschede

website:
www.ivn.nl/enschede

Bestuur

Voorzitter:

Hanneke van Dorp
Joke Smitlanden 63
7542 VR Enschede
e.: hanneke_van_dorp@planet.nl
t. : 053-4780392

Secretariaat en ledenadministratie:

Mieke Vlierhaar
Bergweg 27, 7524 CT Enschede
e.: m.vlierhaar@home.nl
☎ 053 433 69 90

Penningmeester:

Dirk Nijenboer
Van Riebeekstraat 95
7535 ZJ Enschede
e.: dendirk@home.nl
☎ 053 4311364

Leden:

Ineke Muijser
Broekheurnerring 619
7544 TN Enschede
e.: w.h.Muijser@kpnmail.nl
t. : 053- 4762518

Webbeheer: Jan WillemVisschers
e.: jwvisschers@gmx.net
t. : 053 4765535

KOPIJ - voor 1 oktober 2011 - KOPIJ

sturen naar: m.vlierhaar@home.nl

ENSCHEDÉ

Is de adressering onjuist,
dan graag retour afzender:

IVN Afd. Enschede
p/a Bergweg 27
7524 CT Enschede